

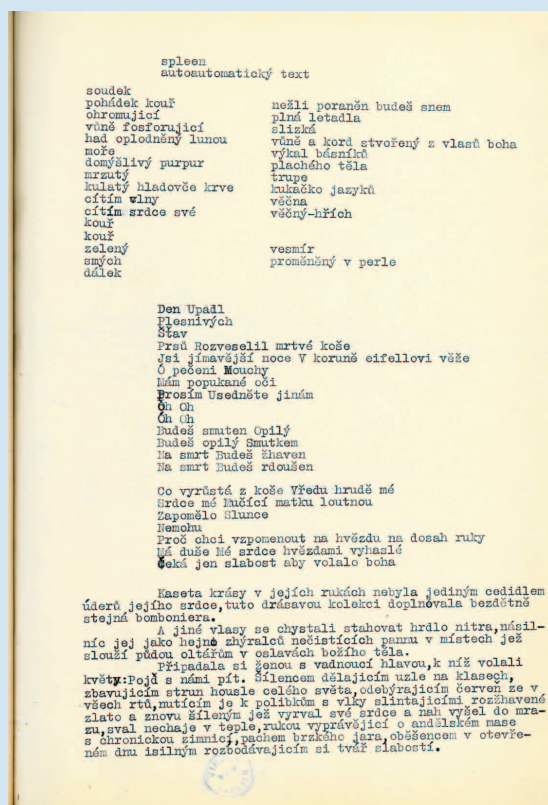
SURREALISTICKÝ ADEPT Z KLDNA

26. ledna 1937 si Vítězslav Nezval (1900–1958), přední osobnost českého surrealismu, zapsal do deníku: „V Metru ten surrealistický adept z Kladna“. Tímto označením s největší pravděpodobností mínil Jiřího Koláře, který byl stejně jako řada mladých básníků v polovině 30. let okouzlen surrealistickou estetikou a usiloval o navázání kontaktu se svým literárním vzorem. To zahrnovalo i zasilání vlastních básnických výtvorů. V Nezvalově pozůstalosti se dochovaly dva nejstarší známé Kolářovy texty: strojopis *Rudý havran* (dokončen 1936) a rukopis *Nový don Quijote* (dokončen nejdříve 1938).

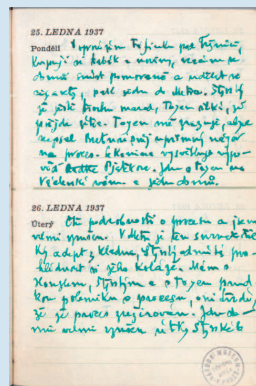
Rudý havran je v podtitulu označen jako „román – reafora“ (reafora je Kolářův neologismus). Jde o žánrově těžko zařaditelný text, ve kterém se kombinuje próza, poezie a drama; nejbližší má k prózám českého poetismu a surrealismu (K. Schulz, V. Nezval). Nápadná je absence zjevného děje a rozrušování základního textu vkládáním básní, automatických textů, grafických básní ad. Užitymi postupy odkazuje k avantgardním směrům 20. a 30. let 20. století (futurismus, poetismus, surrealismus), ale zjevná je i celá řada dalších vlivů (např. romantismus, dekadence, symbolismus).

Rukopisný cyklus *Nový don Quijote* představuje básnickou (auto)biografii. Tvarově se cyklus hlásí k avantgardním pásmovým skladbám, se kterými sdílí ústřední téma rekapitulace a přehodnocení určitého životního/tvůrčího období a hledání nových východisek. Ve třech oddílech sledujeme zrození básníka, jeho tvůrčí vývoj završený rozchodem s dosavadní poetikou a jeho přerod v básníka revoluce.

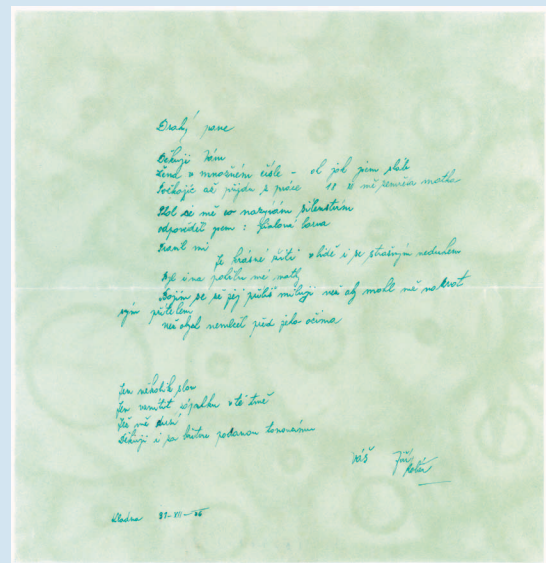
V roce 1937 bylo vystaveno dvanáct Kolářových koláží v rámci prvního Salonu na chodbě ve foyeru Burianova divadla D 37. Dochoval se pouze jejich soupis.

J. Kolář: *Rudý havran*. LA PNP

Nezvalův deník
(25. a 26. 1. 1937)
LA PNP

Kolářův dopis
Vítězslavu Nezvalovi
(31. 12. 1936). LA PNP